

KAUNO JUOZO NAUJALIO MUZIKOS GIMNAZIJOS PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei pagalbos organizavimą.

2. Kauno Juozo Naujalio muzikos gimnazijos (toliau – Gimnazija) Pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis:

2.1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281).

2.2. Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 pakeitimo įstatymu (2016 m. birželio 29 d. Nr. XII-2535) .

2.3. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu (Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymas Nr. V-950) .

2.4. Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu (Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. V-663).

2.5. Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašu (Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-657).

2.6. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija)

3. Pagalba mokiniui - tai gimnazijos darbuotojų (pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės auklėtojų, mokytojų ir gimnazijos vadovų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

4. Pagalbos tikslas - padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi gimnazijoje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui gimnazijoje.

II. PAGRINDINIAI PRINCIPAI IR UŽDAVINIAI

5. Pagalbos teikimo mokiniui principai:

5.1. Decentralizacija –šeimos ir kitų institucijų dalyvavimas.

5.2. Lygios galimybės - kiekvienam mokiniui laiduojamas Pagalbos prieinamumas.

5.3. Visuotinumumas - pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia.

5.4. Kompleksiškumas - pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis (informacine, psichologine, specialiąja pedagogine ir specialiąja pagalba, sveikatos prevencija mokykloje ir kt.).

- 5.5. Veiksmingumas - remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.
- 5.6. Individualumas - pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas.
- 6. **Pagalbos teikimo mokiniui uždaviniai:**
 - 6.1. Užtikrinti mokinių saugumą gimnazijoje.
 - 6.2. Šalinti pamokų nelankymo priežastis.
 - 6.3. Sudaryti sąlygas kiekvieno mokinio ugdymui(-si).
 - 6.4. Padėti mokiniams adaptuotis gimnazijoje.
 - 6.5. Teikti reikalingą psichologinę, socialinę, pedagoginę pagalbą.

III. PEDAGOGINĖS IR PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO STRUKTŪRA

7. **1 lygmuo. Klasių auklėtojų ir dalykų mokytojų teikiama pagalba**

7.1. Klasių auklėtojai teikia pirminę specialiąją pedagoginę ir psichologinę pagalbą auklėtiniui arčiausiai jo esančioje aplinkoje.

- 7.1.1. Bent kartą per pusmetį organizuoja individualius pokalbius su mokiniu:
 - 7.1.1.1. rūpinasi mokinių asmenybės ir socialine branda, ugdymu(si);
 - 7.1.1.2. domisi mokinių poreikiais, polinkiais, interesais, gabumais;
 - 7.1.1.3. domisi mokinių sveikata, saugumu, puoseleja sveiką gyvenimą;
 - 7.1.1.4. padeda mokiniams formuoti vertybines nuostatas;
- 7.1.2. teikia tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko elgesį, ugdymosi rezultatus, stebi lankomumą;
- 7.1.3. suteikia auklėtiniui reikiamą pagalbą, jei vaikas patyrė smurtą, prievartą;
- 7.1.4. susipažinęs su situacija, nukreipia mokinių pas specialistus;
- 7.1.5. buria klasėje dirbančius mokytojus ir kitus specialistus klasės mokinių ugdymui.
- 7.1.6. organizuoja signalinių pusmečių aptarimą;
- 7.1.7. inicijuoja pagalbos grupes mokiniams, kuriems išeina neigiami arba vienas pažymys žemesnis už kitus signaliniame pusmetyje.

7.2. **Dalykų mokytojai** teikia dalykinę pagalbą ir informuoja klasės auklėtoją, tėvus (globėjus, rūpintojus) ir/ar socialinę pedagogą dėl iškilusių sunkumų (mokymosi, elgesio, bendravimo) dirbant su klase.

7.2.1. Fiksuoja pasiekimus, lankomumą ir asmeninę pažangą. Iškilus problemoms aiškinasi su mokiniu, jo tėvais (globėjais) individualiai. Situacijai nesikeičiant, kreipiasi pagalbos į klasės auklėtoją, vėliau į gimnazijos specialistus.

7.2.2. Teikia mokiniams individualias konsultacijas pagal individualų susitarimą su mokiniu, mokiniui paprašius.

7.2.3. Dalykinė mokytojo pagalba apima dalyko konsultacijas.

7.3. Dalyko konsultacijų skyrimo tvarka:

- 7.3.1. Pirminę konsultaciją teikia dalyko mokytojas;
- 7.3.2. Dalyko mokytojas, klasės auklėtojas, pagalbos mokiniui specialistas rekomenduoja mokiniui dalyko pagalbą:
 - 7.3.3. kai mokinys nelankė mokyklos dėl pateisinamų priežasčių;
 - 7.3.4. kai mokinys iš mokomojo dalyko atsiskaitomojo darbo gauna nepatenkinamą pažymį;
 - 7.3.5. kai dalyko turi tik vieną pažymį, o kiti mokiniai tuo metu turi daugiau pažymių;
 - 7.3.6. baigiantis pusmečiui, mokinio signalinėse suvestinėse vienas pažymys žemesnis už kitus;
 - 7.3.7. kai ruošiasi konkursams ar olimpiadoms;

7.3.8. kai rengia ilgalaikį projektinį darbą,

7.3.9. Mokinys gali savarankiškai lankyti konsultacijas pagal savo poreikius.

8. 2 lygmuo. Gimnazijos specialistų teikiama pagalba:

8.1. Psichologinės pagalbos paskirtis – prevencinėmis priemonėmis stiprinti mokinių (vaikų) psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos Mokykloje kūrimą, padėti mokiniams (vaikams), mokytojams, kitiems švietimo įstaigos darbuotojams atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais). Psichologinė pagalba teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba.

8.2. Socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis – padėti tėvams (globėjams, rūpintojams), kad būtų įgyvendinta mokinio teisė į mokslą, užtikrinti jo saugumą gimnazijoje: išsiaiškinti ir šalinti priežastis, dėl kurių vaikas negali lankyti gimnazijos ar vengia tai daryti, padėti mokiniui adaptuotis gimnazijoje, teikti reikalingas socialines pedagogines paslaugas, formuoti socialinius įgūdžius. Socialinis pedagogas koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą gimnazijoje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės auklėtojo ar mokytojo kompetencijos;

8.3. Logopedo pagalbos gimnazijoje paskirtis – įvertinti mokinių kalbos raidos ypatumus, nustatyti kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, specialiuosius ugdymosi poreikius mokykloje. Logopedas siūlo skirti specialiąją pedagoginę pagalbą, mokiniams turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų: sąrašą mokinių, kuriems numato teikti specialiąją pedagoginę (logopedo) pagalbą teikia tvirtinti mokyklos vadovui, o jam šį sąrašą patvirtinus, pateikia mokyklos vaiko gerovės komisijai; bendradarbiaudamas su mokytojais, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės tarnybos specialistais, numato specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tikslus ir uždavinius, jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiuosius mokinių poreikius bei galimybes, ir juos taiko.

8.4. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistės gimnazijoje paskirtis - konsultacijų bei informacinės mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) teikimas, sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais, teikti ir koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą gimnazijoje.

9. 3. Lygmuo. Vaiko gerovės komisijos teikiama pagalba.

9.1. Vaiko gerovės komisija analizuoja vaikų ugdymosi poreikius, problemas ir jų priežastis, nustato švietimo pagalbos priemonių prioritetus, kryptis, teikimo formą; rūpinasi, kad kuo anksčiau būtų aptinkami pavojai, susiję su vaikų saugumu mokykloje, saugios ugdymosi aplinkos mokykloje kūrimu, vaikų atskirties mažinimu mokykloje; nagrinėja mokinių nenoro lankyti mokyklą, mokyklos nelankymo, baimių eiti į mokyklą, nesėkmingo mokymosi priežastis. Komisijos ar darbo grupės, atlikusios kompleksinį pedagoginį ir psichologinį tyrimą ir vertinimą, teikia rekomendacijas dėl tolesnio ugdymo, konsultacinę pagalbą mokytojams, mokiniui, šeimai;

9.2. Vaiko gerovės komisija įvertina vaikų specialiuosius ugdymo poreikius, teikia rekomendacijas su vaiku dirbančiam pedagogui bei tėvams (globėjams, rūpintojams), tiria, kaupia duomenis, analizuoja situaciją, dirba konsultacinį darbą.

10. **Darbas tarybose.** Šiame lygmenyje veikia administracija, mokytojų ir mokyklos tarybos:

10.1. Administracija - analizuoja mokinių ugdymo, mokyklos veiklos klausimus. Administracijos tarybos posėdžiuose išimties tvarka svarstomi ypatingi prevenciniai atvejai, bendradarbiaujama su teisėsaugos, teisėtvarkos institucijomis, pedagogine psichologine tarnyba, tėvais;

10.2. Mokytojų taryba - analizuoja ir vertina mokinių ugdymosi rezultatus ir daromą pažangą, svarsto darbo su nemotyvuotais ir nepažangiais mokiniais problemas, rūpinasi gabių mokinių ugdymu.

IV. PAGALBOS GAVĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

11. Pagalbos gavėjai gimnazijos mokiniai, pagal poreikį ir tėvai (globėjai, rūpintojai).

12. Pagalbos formos:

12.1. Individualus darbas su mokiniu (gabių mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose, darbas su jais; klasės auklėtojų, mokytojų, gimnazijos vadovų pokalbiai, psichologo ir socialinio pedagogo konsultacijos, tyrimai);

12.2. Darbas su grupe - grupinės konsultacijos (psichologo, socialinio pedagogo, logopedo), klasės valandėlės, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su gabiais mokiniais, grupiniai psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;

12.3. Darbas su mokinio šeima - pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(-si) procesui, pasirenkant mokymosi lygius, būsimą profesiją, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas;

12.4. Darbas su gimnazijos bendruomene - saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas;

12.5. Darbas su socialiniais partneriais.

13. Pagalbos teikimo rūšys:

13.1. Konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų)), siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save;

13.2. Ugdymo diferencijavimas mokiniui ir mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;

13.3. Socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas - ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;

13.4. Elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

13.5. Nusikalstamumo, gimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto, patyčių ir teisės pažeidimų prevencija;

13.6. Pagalbos komandos telkimas gimnazijoje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

V. RYŠIAI TARP PEDAGOGINĖS IR PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKĖJŲ

14. Ryšiai tarp pagalbos vaikui teikėjų gimnazijoje palaikomi bendradarbiavimo pagrindu.

15. Gimnazija palaiko ryšius ir su ne gimnazijoje esančiomis pagalbos vaikui institucijomis: vaiko teisių apsaugos tarnyba, pedagoginės ir psichologinės pagalbos tarnyba, policijos bendruomenės pareigūnais, kitomis instancijomis.

16. Esant sunkiems atvejams visi nurodyti pagalbos teikėjai bendradarbiauja su kitomis institucijomis, besirūpinančiomis vaikais.